TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2017. gada 8. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 56. pants — Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 36. pants — Nodokļu tiesību akti — Ienākumu nodoklis — Atbrīvojums no nodokļa, kas tiek attiecināts vienīgi uz tādu banku maksātajiem procentiem, kuras ievēro noteiktus, likumā paredzētus nosacījumus — Netieša diskriminācija — Beļģijā reģistrētas bankas un citā dalībvalstī reģistrētas bankas

Lieta C-580/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge* (Rietumflandrijas provinces pirmās instances tiesa, Briges nodaļa, Beļģija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 28. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 9. novembrī, tiesvedībā

Maria Eugenia Van der Weegen,

Miguel Juan Van der Weegen,

Anna Pot,

kā mirušā *Johannes Van der Weegen* tiesību pārņēmēji,

Anna Pot

pret

Belgische Staat.

TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*], Tiesas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], kas pilda piektās palātas tiesneša pienākumus, tiesneši M. Bergere [*M. Berger*] (referente), E. Borgs Bartets [*A. Borg Barthet*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 15. septembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *M. E. Van der Weegen*, *M. J. Van der Weegen* un *A. Pot* vārdā – *C. Hendrickx* un *M. Vandendijk*, *advocaten*,

— Beļģijas valdības vārdā – *J.-C. Halleux* un *M. Jacobs*, pārstāvji, kam palīdz *S. D'Aloia*, eksperts,

— Eiropas Komisijas vārdā – *W. Roels*, pārstāvis,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 56. un 63. pantu, kā arī 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – "EEZ līgums") 36. un 40. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Maria Eugenia Van der Weegen*, *Miguel Juan Van der Weegen*, *Anna Pot*, kā *Johannes Van der Weegen* tiesību pārņēmējiem, kā arī *Anna Pot* un *Belgische Staat* (Beļģijas valsts) par atteikumu piešķirt nodokļu atbrīvojumu krājnoguldījuma citā dalībvalstī, kas nav Beļģijas Karaliste, atlīdzībai.

Beļģijas tiesības

3 *Code des impôts sur les revenus* [Ienākuma nodokļa kodeksa] (turpmāk tekstā – "*CIR* 1992"), redakcijā, kas bija piemērojama attiecībā uz 2010. taksācijas gadu (2009. gada ienākumi), 21. pantā bija paredzēts:

"Par ienākumiem no kustama īpašuma un kapitāla neuzskata:

[..]

5° gada pirmo daļu, kas atbilst 1730 [euro] (pamatsumma 1250 [euro]) no ienākumiem, kuri ir saistīti ar krājnoguldījumiem, kam nolīgumā nav paredzēts termiņš vai brīdinājuma termiņš un ko ir pieņēmušas Beļģijā reģistrētas kredītiestādes, kuru darbība ir reglamentēta *loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit*] [1993. gada 22. marta Likumā par kredītiestāžu statusu un kontroli], ņemot vērā, ka:

— šiem noguldījumiem turklāt ir jāatbilst kritērijiem, ko, pamatojoties uz *Commission bancaire, financière et des assurances* [Banku, finanšu un apdrošināšanas komisijas] atzinumu [..], ir noteicis Karalis attiecībā uz valūtu, kādā tie ir izteikti, līdzekļu izņemšanas un atskaitīšanas nosacījumiem un kārtību un to atlīdzības struktūru, līmeni un aprēķina kārtību;

[..]."

4 2013. gada 6. jūnija spriedumā Komisija/Beļģija (C-383/10, EU:C:2013:364) Tiesa atzina, ka ar šo tiesību normu ir pārkāpts LESD 56. pants un EEZ līguma 36. pants.

5 Ar *loi du 25 avril 2014 portant des dispositions diverses* [2014. gada 25. aprīļa Likuma par dažādiem noteikumiem] (2014. gada 7. maija *Moniteur belge*, 36946. lpp. ; turpmāk tekstā – "2014. gada 25. aprīļa likums") 170. pantu *CIR* 1992 21. panta 5. punktā tika izdarīts šāds grozījums:

"Par ienākumiem no kustama īpašuma un kapitāla neuzskata:

[..]

5° pirmo daļu, kas atbilst EUR 1250 (neindeksēta summa) gadā no ienākumiem, kuri ir saistīti ar krājnoguldījumiem, kam nolīgumā nav paredzēts termiņš vai brīdinājuma termiņš un ko ir pieņēmušas 56. panta 2. punkta 2.a apakšpunktā minētās kredītiestādes, ņemot vērā, ka:

— šiem noguldījumiem turklāt ir jāatbilst kritērijiem, ko, pamatojoties uz Beļģijas Nacionālās bankas un *Autorité des services et marchés financiers* [Finanšu pakalpojumu un tirgu iestādes] atzinumu katras attiecīgajā kompetenču jomā, ir noteicis Karalis attiecībā uz valūtu, kādā tie ir izteikti, līdzekļu izņemšanas un atskaitīšanas nosacījumiem un kārtību un to atlīdzības struktūru, līmeni un aprēķina kārtību, vai – attiecībā uz noguldījumiem, kurus ir pieņēmušas citā Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes, – šiem noguldījumiem ir jāatbilst analoģiskiem kritērijiem, kurus ir noteikušas citas dalībvalsts atbilstošās valsts kompetentās iestādes;

[..]."

6 Pamatojumā attiecībā uz *CIR* 1992 21. panta 5. punkta grozījumu ir norādīts:

"Tas, ka nosacījumiem ir jābūt "analoģiskiem", nozīmē, pirmkārt, ka uz krājnoguldījumiem ir jāattiecina tie paši *CIR* 1992 21. panta 5. punktā minētie pamatnosacījumi un, otrkārt, ka tiem ir jāatbilst konkrētās dalībvalsts valsts pārvaldes iestāžu noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz valūtu, kādā noguldījumi ir izteikti, līdzekļu izņemšanas un atskaitīšanas nosacījumiem un kārtību un to atlīdzības struktūru, līmeni un aprēķina kārtību. Pēdējiem minētajiem kritērijiem ir jābūt līdzīgiem tiem, kas ir spēkā Beļģijā. Tas nozīmē, ka, lai arī tie nebūtu identiski, to darbības jomai ir jābūt pielīdzināmai. [..]"

7 *Arrêté royal du 27 août 1993 d'exécution du CIR 1992* [Karaļa 1993. gada 27. augusta dekrētā par *CIR* 1992 izpildi] (1993. gada 13. septembra *Moniteur belge*, 20096. lpp.), kas grozīts ar Karaļa 2008. gada 7. decembra dekrētu (2008. gada 22. decembra *Moniteur belge*, 67513. lpp.) (turpmāk tekstā – "*AR/CIR* 92"), ir paredzēti kritēriji, kuri turklāt ir jāievēro saistībā ar krājnoguldījumiem, uz ko attiecas *CIR* 1992 21. panta 5. punkts, lai minētais pants varētu tikt piemērots.

8 *AR*/*CIR* 92 2. pantā ir noteikts:

"Lai [*CIR* 1992] 21. panta 5. punkts varētu tikt piemērots, šajā pantā minētajiem krājnoguldījumiem ir jāatbilst turklāt šādiem kritērijiem:

1° krājnoguldījumiem ir jābūt izteiktiem euro;

2° līdzekļu atskaitījumi no krājnoguldījumiem tieši vai saistībā ar norēķinu kontu var tikt veikti, vienīgi lai norēķinātos par šādiem darījumiem:
   a) atlīdzinājums skaidrā naudā;
   b) pārskaitījums vai pārvedums citādi, nevis izmantojot regulāro maksājumu, uz kontu, kas ir atvērts uz krājnoguldījuma turētāja vārda;
   c) pārskaitījums uz krājnoguldījumu kontu, kas ir atvērts tajā pašā iestādē uz krājnoguldījuma turētāja laulātā vai otrās vai tuvākas pakāpes radinieka vārda;

   [..]

3° līdzekļu izņemšanas nosacījumos noguldījumu iestādei ir jābūt paredzētai iespējai pakārtot līdzekļu atskaitījumus 5 kalendārās dienas iepriekš izteiktam brīdinājumam, ja tie pārsniedz 1250 [euro], un tos ierobežot līdz 2500 [euro] pusmēnesī;

4° a) krājnoguldījumu atlīdzība ietver obligāti, bet vienīgi

— pamatprocentus un

— uzticības piemaksu;

b) pamatprocenti un uzticības piemaksa tiek aprēķināti atbilstoši gada procentu likmei;

Noguldījumiem tiek pieskaitīti pamatprocenti vēlākais no nākamās kalendārās dienas, kas seko līdzekļu iemaksas dienai, un procenti vairs netiek pieskaitīti no kalendārās dienas, kad tiek veikta līdzekļu izņemšana.

Vienā kalendārajā dienā veikta līdzekļu iemaksa un izņemšana pamatprocentu un uzticības piemaksas aprēķinā kompensējas.

Nopelnītie pamatprocenti tiek iemaksāti noguldījuma kontā vienreiz kalendārajā gadā, lai tiem, atkāpjoties no otrās daļas noteikumiem, no gada 1. janvāra varētu tikt pieskaitīti pamatprocenti.

No krājnoguldījuma turētāja nevar tikt pieprasīti pārtēriņa procenti.

Uzticības piemaksa tiek piešķirta par noguldījumiem, kas tajā pašā kontā ir atradušies 12 mēnešus pēc kārtas.

Gadījumā, kad krājnoguldījums tiek pārskaitīts uz citu krājnoguldījumu, kas uz tā paša noguldītāja vārda ir atvērts tajā pašā iestādē, neizmantojot regulāro maksājumu, uzticības piemaksas veidošanās laikposms par pirmo krājnoguldījumu tiek ieskaitīts, ar nosacījumu, ka pārskaitījuma summas minimālais apmērs ir 500 [euro] un ka konkrētais noguldītājs jau nav veicis trīs šāda veida pārskaitījumus no tā paša krājnoguldījuma tā paša kalendārā gada laikā. [..]

c) iestādes paredzētā pamatprocentu likme tās pieņemtajiem krājnoguldījumiem nedrīkst pārsniegt augstāko no šīm divām likmēm:

— - 3 %;

— Eiropas Centrālās bankas likme tās galvenajām refinansēšanas operācijām, kura ir bijusi piemērojama 10 mēnešus pirms attiecīgā kalendārā pusgada.

Jebkurš pamatprocentu likmes pieaugums tiek saglabāts vismaz trīs mēnešus ilgā laikposmā, ja vien nav pazeminājusies Eiropas Centrālās bankas likme tās galvenajām refinansēšanas operācijām.

Neskarot šī punkta e) apakšpunkta noteikumus, piešķirtās uzticības piemaksas likme nedrīkst:

— pārsniegt 50 % no pirmajā daļā minētās maksimālās pamatprocentu likmes. Ja šī procentu likme nav vienāda ar skaitli, kura dalījums ar procenta desmitdaļu neveido atlikumu, uzticības piemaksas maksimālā likme tiek noapaļota līdz zemākajai procenta desmitdaļai;

— būt zemāka par 25 % no paredzētajiem pamatprocentiem. Ja šī procentu likme nav vienāda ar skaitli, kura dalījums ar procenta desmitdaļu neveido atlikumu, uzticības piemaksas maksimālā likme tiek noapaļota līdz zemākajai procenta desmitdaļai;

d) noteiktā brīdī krājnoguldījumam tiek piemērota viena vienīga pamatprocentu likme;

e) uzticības piemaksa, kas tiek piešķirta noteiktā brīdī, ir vienāda gan attiecībā uz jaunajām iemaksām, gan attiecībā uz noguldījumiem, kuriem sākas jauns uzticības laikposma skaitījums. Neskarot 4. punkta b) apakšpunkta septītās daļas piemērošanu, iemaksas brīdī vai jauna uzticības laikposma sākumā piemērojamā uzticības piemaksa turpina būt piemērojama visa uzticības laikposma garumā;

5° noguldījumu iestāde pārbauda, vai *CIR* 1992 21. panta 5. punktā paredzētais limits ir sasniegts katru reizi, kad kontā tiek ieskaitīti pamatprocenti un uzticības piemaksa, un šim nolūkam tā ņem vērā visas taksācijas periodā piešķirtās summas."

9 Administrācija šajā kontekstā publicēja 2014. gada 12. jūnija apkārtrakstu *Circ. AAFisc* Nr. 22/2014 (Nr. Ci.RH.231/633.479), kura 2. punktā "Kritēriji, kuriem ir jāatbilst ārvalstu krājnoguldījumiem, uz ko attiecas atbrīvojums" ir paredzēts:

"4. Saskaņā ar *CIR* 1992 [..] 21. panta 5. punktu ārvalstu krājnoguldījumiem ir jāatbilst likumdevēja (vai valsts izpildvaras iestādes, kuras kompetencē ir nodokļu likumu izpilde) noteiktiem kritērijiem un par tiem ir jābūt saņemtam Beļģijas Nacionālajai bankai un Finanšu pakalpojumu un tirgu iestādei līdzīgas iestādes iepriekšējam atzinumam.

5. Turklāt šiem kritērijiem ir jābūt analoģiskiem *AR/CIR* 92 2. pantā noteiktajiem kritērijiem attiecībā uz:

— valūtu, kādā tie ir izteikti;

— līdzekļu izņemšanas un atskaitīšanas nosacījumiem,

— un to atlīdzības struktūru, līmeni un aprēķina kārtību.

Sīkāka informācija par šiem kritērijiem ir noskaidrojama minētajā *AR/CIR* 92 2. pantā [..]."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

10 *Johannes Van der Weegen* un *A. Pot* 2010.–2013. taksācijas gadā bija pieci krājnoguldījumi finanšu iestādēs, kas ir reģistrētas citā dalībvalstī, nevis Beļģijas Karalistē. Viņi lūdza tiem piemērot *CIR* 1992, kas grozīts ar 2014. gada 25. aprīļa likumu, 21. panta 5. punktā paredzēto atbrīvojumu no nodokļa.

11 Tā kā neviena no šīm iestādēm nespēja apliecināt, ka to pieņemtie krājnoguldījumi atbilst analoģiskiem nosacījumiem tiem, kas tiek piemēroti reglamentētajiem krājnoguldījumiem Beļģijā, konkrēti, attiecībā uz pamatprocentiem un uzticības piemaksu, Beļģijas nodokļu iestādes to atteica, norādot, ka ienākumiem no šiem krājnoguldījumiem nevar tikt piemērots atbrīvojums no nodokļa.

12 *Johannes Van der Weegen* un *A. Pot* šo lēmumu pārsūdzēja iesniedzējtiesā, kurai nav skaidrības par *CIR* 1992, kas grozīts ar 2014. gada 25. aprīļa likumu, 21. panta 5. punkta saderību ar Savienības tiesībām.

13 Šādos apstākļos *rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge* (Rietumflandrijas provinces pirmās instances tiesa, Briges nodaļa, Beļģija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai ar *CIR* 1992 21. panta 5. punktu, kas grozīts ar 2014. gada 25. aprīļa Likuma par dažādiem noteikumiem 170. pantu, ir pārkāpts LESD 56. un 63. pants, kā arī EEZ līguma 36. un 40. pants, jo strīdīgajā tiesību normā, lai gan tā bez atšķirības attiecas gan uz iekšzemes, gan ārvalstu pakalpojumu

sniedzējiem, ir prasīts, lai būtu izpildīti analoģiski nosacījumi tiem, kas ir izvirzīti Karaļa dekrēta par *CIR* 1992 izpildi 2. pantā un kas *de facto* ir raksturīgi Beļģijas tirgum, un līdz ar to ir nopietns šķērslis ārvalstu pakalpojumu sniedzējiem sniegt savus pakalpojumus Beļģijā?"

14 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka *Johannes Van der Weegen* 2016. gada 20. janvārī nomira. *M. E. Van der Weegen*, *Miguel Juan Van der Weegen*, kā arī *A. Pot* ir pārņēmuši viņa tiesības.

Par prejudiciālo jautājumu

Ievada apsvērumi

15 Ir jāatgādina, ka 2013. gada 6. jūnija spriedumā Komisija/Beļģija (C-383/10, EU:C:2013:364) Tiesa konstatēja, ka, ieviešot un saglabājot sistēmu, ar kuru tiek noteikta diskriminējoša tādu procentu aplikšana ar nodokļiem, ko maksā bankas nerezidentes, tikai Beļģijas rezidenšu banku maksātajiem procentiem paredzētas atbrīvojuma no nodokļa piemērošanas dēļ, Beļģijas Karaliste nav izpildījusi LESD 56. pantā, kā arī EEZ līguma 36. pantā paredzētos pienākumus.

16 Pēc šī sprieduma minētā sistēma tika grozīta tādējādi, ka atbrīvojums no nodokļa tagad ir piemērojams arī attiecībā uz banku nerezidenšu maksātajiem procentiem.

17 Atbilstoši *CIR* 1992, kas grozīts ar 2014. gada 25. aprīļa likumu, lai noguldītāji varētu izmantot tiesības uz šādu atbrīvojumu, aplūkotajai krājnoguldījuma sistēmai ir jāatbilst zināmiem likumā paredzētiem nosacījumiem, proti, tiem ir jābūt izteiktiem euro, ir jāpastāv ierobežojumiem attiecībā uz līdzekļu izņemšanu un atskaitīšanu un ir jābūt noteiktai kārtībai, kā tiek aprēķināta atlīdzība, kurai ir jābūt veidotai no pamatprocentiem un uzticības piemaksas.

18 *CIR* ir paredzēts, ka noguldījumiem, kurus ir pieņēmušas citā Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī reģistrētas kredītiestādes, ir jāatbilst analoģiskiem kritērijiem, ko ir noteikušas šīs citas dalībvalsts kompetentās iestādes.

19 Atbilstoši 2014. gada 25. aprīļa likuma pamatojumam "nosacījumiem ir jābūt analoģiskiem, t.i., pirmkārt, uz krājnoguldījumiem ir jāattiecina tie paši *CIR* 1992 21. panta 5. punktā minētie pamatnosacījumi".

20 Tiesas sēdē Tiesā Beļģijas valdība precizēja, ka šis teksts ir jāsaprot tādējādi, ka nosacījumiem, kas tiek attiecināti uz krājnoguldījumiem bankās, kuras ir reģistrētas citā dalībvalstī, nevis Beļģijā, nav jābūt identiskiem tiem nosacījumiem, kas tiek attiecināti uz krājnoguldījumiem Beļģijā reģistrētās bankās, bet ka pietiek ar to, ka šie nosacījumi ir analoģiski.

21 Tomēr ir jākonstatē, ka neatkarīgi no šī jautājuma netiek apstrīdēts, ka, lai uz krājnoguldījumu Beļģijā reģistrētā bankā vai bankā, kas ir reģistrēta ārvalstī, varētu attiecināt aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa, tam katrā ziņā ir jāatbilst it īpaši diviem kritērijiem.

22 Pirmkārt, uz šādu krājkontu ir jāattiecas noteiktiem ierobežojumiem saistībā ar līdzekļu izņemšanas un atskaitīšanas no šī konta kārtību un nosacījumiem un, otrkārt, šāda konta atlīdzībai ir jābūt veidotai gan no pamatprocentiem, gan uzticības piemaksas.

23 Uz iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu ir jāatbild, ņemot vērā šos konstatējumus.

Par prejudiciālo jautājumu

24 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai LESD 56. un 63. pants, kā arī EEZ līguma 36. un 40. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tāda valsts atbrīvojuma no nodokļa sistēma kā tā, kas ir paredzēta *CIR* 1992, kas grozīts ar 2014. gada 25. aprīļa likumu, 21. panta 5. punktā, saskaņā ar kuru, lai arī tā ir bez izšķirības piemērojama attiecībā uz ienākumiem no Beļģijā vai citā EEZ dalībvalstī reģistrētu bankas pakalpojumu sniedzēju pieņemtiem krājnoguldījumiem, tā tiek attiecināta uz ienākumiem no krājnoguldījumiem bankās, kas atbilst nosacījumiem, kuri *de facto* ir raksturīgi vienīgi valsts tirgum.

25 Lai atbildētu uz šo jautājumu, vispirms ir jākonstatē, ka, lai arī uz šādu valsts tiesisko regulējumu varētu attiekties abas iesniedzējtiesas minētās pamatbrīvības, tomēr šī tiesiskā regulējuma iespējamā ierobežojošā iedarbība uz kapitāla brīvu apriti var būt vienīgi iespējamo pakalpojumu sniegšanas brīvībai noteikto ierobežojumu neizbēgamas sekas. Ja valsts tiesiskais regulējums ir piesaistīts vienlaikus vairākām pamatbrīvībām, Tiesa principā tikai attiecībā uz vienu no šīm brīvībām pārbauda, vai ir tā, ka attiecīgās lietas apstākļos pārējās attiecībā pret pirmo ir pavisam otršķirīgas un var būt tai piesaistītas (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2009. gada 8. septembris, *Liga Portuguesa de Futebol Profissional* un *Bwin International*, C-42/07, EU:C:2009:519, 47. punkts; 2010. gada 11. marts, *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, 40. punkts, kā arī rīkojumu, 2016. gada 28. septembris, *Durante*, C-438/15, nav publicēts, EU:C:2016:728, 14. punkts).

26 No minētā izriet, ka attiecīgā atbrīvojuma no nodokļa sistēma ir jāapskata vienīgi saistībā ar LESD 56. pantu un EEZ līguma 36. pantu.

27 Papildus ir jākonstatē, ka banku pakalpojumi ir pakalpojumi LESD 57. panta izpratnē. LESD 56. pantam pretrunā ir tāda valsts tiesiskā regulējuma piemērošana, kurā bez objektīva attaisnojuma pakalpojumu sniedzējam ir liegta iespēja efektīvi izmantot pakalpojumu sniegšanas brīvību (šajā ziņā skat. spriedumu, 2016. gada 14. janvāris, Komisija/Grieķija, C-66/15, nav publicēts, EU:C:2016:5, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Šajā gadījumā ar tiesību aktiem, uz kuriem attiecas pamatlieta, ir noteikta nodokļu sistēma, kas ir bez atšķirības piemērojama krājnoguldījumu atlīdzībām, kuras izmaksā Beļģijā reģistrētas bankas, un tām, kuras izmaksā citā dalībvalstī reģistrētas bankas.

29 Tomēr pat tāds valsts tiesību akts, kas ir bez atšķirības piemērojams visiem pakalpojumiem neatkarīgi no pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas vietas, var būt pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojums, ja ar to priekšrocības izmantošana ir paredzēta vienīgi pakalpojumu lietotājiem, kuri atbilst noteiktiem nosacījumiem, kas faktiski ir raksturīgi valsts tirgum, un šādi ir liegta iespēja šo priekšrocību izmantot citu būtībā līdzvērtīgu pakalpojumu lietotājiem, kuri tomēr neatbilst konkrētiem šajā tiesību aktā paredzētiem nosacījumiem. Šādi tiesību akti ietekmē pakalpojumu lietotāju situāciju kā tādu un tātad var tos atturēt izmantot noteiktu pakalpojumu sniedzēju pakalpojumus, ja pēdējo minēto piedāvātie pakalpojumi neatbilst šajos tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem, un šādi iespaido piekļuvi tirgum (šajā ziņā skat. spriedumu, 1995. gada 10. maijs, *Alpine Investments*, C-384/93, EU:C:1995:126, 26.–28. un 35.–38. punkts, kā arī spriedumu, 2011. gada 10. novembris, Komisija/Portugāle, C-212/09, EU:C:2011:717, 65. punkts un tajā minētā judikatūra).

30 Līdz ar to ir jāpārbauda, pirmām kārtām, vai attiecīgie valsts tiesību akti, uz kuriem attiecas pamatlieta, lai arī tie ir piemērojami bez atšķirības, rada šķēršļus pakalpojumu sniegšanas brīvībai.

31 Šajā ziņā ir jānorāda, kā ir precizēts apkārtrakstā *Circ AAFisc* Nr. 22/2014, ka noguldījumiem ir jāatbilst *AR/CIR* 92 2. pantā noteiktajiem kritērijiem, kuros ir paredzēts tostarp, ka līdzekļu izņemšanai no šādiem noguldījumiem ir jābūt ierobežotai, lai pēdējos minētos nošķirtu no norēķinu konta, un ka krājnoguldījumu atlīdzībai ir jābūt veidotai obligāti un vienīgi no pamatprocentiem un uzticības piemaksas.

32 No tiesas sēdē Tiesā sniegtajiem ieinteresēto personu precizējumiem arī izriet, ka citās EEZ dalībvalstīs, izņemot Beļģijas Karalisti, nav ar krājnoguldījumiem saistītas sistēmas, kas atbilstu *AR/CIR* 92 2. pantā izvirzītajiem nosacījumiem, it īpaši attiecībā uz šāda noguldījuma atlīdzību. Šķiet, ka šāda veida atlīdzība ir Beļģijas banku tirgum raksturīga īpatnība.

33 Tādējādi attiecīgā valsts tiesiskā regulējuma dēļ, lai arī tas ir bez atšķirības piemērojams gan attiecībā uz Beļģijā reģistrētās iestādēs atvērtu krājkontu atlīdzībām, gan tādu krājkontu atlīdzībām, kas ir atvērti citās EEZ dalībvalstīs, pirmkārt, Beļģijas rezidenti faktiski tiek atturēti no tādu banku pakalpojumu izmantošanas, kas ir reģistrētas šajās citās dalībvalstīs, un krājkontu atvēršanas vai saglabāšanas pēdējās minētajās bankās, jo aplūkotais atbrīvojums no nodokļa uz to maksātajiem procentiem nevar tikt attiecināts, it īpaši tāpēc, ka krājkontu atlīdzību neveido pamatprocentu un uzticības piemaksas likme.

34 Otrkārt, šis tiesiskais regulējums var atturēt tādu krājkontu turētājus Beļģijā reģistrētā bankā, kura turklāt atbilst atbrīvojuma nosacījumiem, no savu uzkrājumu pārskaitīšanas uz banku, kas ir reģistrēta citā dalībvalstī un nepiedāvā kontus, kuri atbilstu šiem nosacījumiem.

35 Līdz ar to no tā izriet, ka minētie tiesību akti var būt tāds šķērslis pakalpojumu sniegšanas brīvībai, kas principā ir aizliegts LESD 56. panta pirmajā daļā, jo ar to citās dalībvalstīs reģistrētu pakalpojumu sniedzēju piekļuve Beļģijas banku tirgum ir pakārtota nosacījumu izpildei, bet tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, apsverot it īpaši šī sprieduma 29. punktā minētos apstākļus.

36 Otrām kārtām, ir jāpārbauda, vai šāds mērķis var būt attaisnots ar Beļģijas valdības minētajiem apsvērumiem.

37 No iedibinātās judikatūras izriet, ka valsts pasākumi, kas var apgrūtināt vai padarīt mazāk pievilcīgu Līgumā garantēto pamatbrīvību izmantošanu, var tomēr tikt pieļauti ar nosacījumu, ka tiem ir vispārējo interešu mērķis, ka tie ir piemēroti, lai nodrošinātu tā īstenošanu, un ka tie nepārsniedz to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu iecerēto mērķi (it īpaši skat. spriedumu, 2013. gada 6. jūnijs, Komisija/Beļģija, C-383/10, EU:C:2013:364, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).

38 Beļģijas valdība apgalvo, ka attiecīgais tiesiskais regulējums veicina patērētāju aizsardzību. Tā šajā nolūkā precizē, ka ir absolūti nepieciešams, lai Beļģijas rezidentiem būtu pieejami krājkonti, kas ir noturīgi, aizsargāti, stabili, pietiekami un nav saistīti ar risku, lai varētu segt to ievērojamos un neparedzētos izdevumus.

39 Šajā ziņā Tiesa jau ir atzinusi, ka pie primāriem vispārējo interešu apsvērumiem, kas var attaisnot pakalpojumu sniegšanas brīvības ierobežojumu, pieder patērētāju aizsardzība (skat. it īpaši spriedumu, 2014. gada 23. janvāris, Komisija/Beļģija, C-296/12, EU:C:2014:24, 47. punkts).

40 Tādējādi iesniedzējtiesai, pirmkārt, ir pienākums pārbaudīt, vai attiecīgie tiesību akti atbilst šādam primāram vispārējo interešu apsvērumam.

41 Otrkārt, tai ir jāpārliecinās, ka attiecīgā nodokļu uzlikšanas sistēma, pieņemot, ka tai patiešām ir šāds mērķis, nepārsniedz to, kas ir nepieciešams tā sasniegšanai, un atbilst samērīguma principam.

42 Pat pieņemot, ka attiecīgā sistēma atbilst kādam vispārējo interešu apsvērumam, vienlaikus *de facto* liedzot atbrīvojumu visiem ienākumiem no krājkontiem, kas ir pieejami iekšējā tirgū, izņemot kontus Beļģijā reģistrētās bankās, ar šo sistēmu var tikt izslēgti krājkonti, kuri ir atvērti it īpaši bankās, kas nav Beļģijas bankas, un kuri ļautu sasniegt to pašu mērķi, kas ir izvirzīts šajā sistēmā, proti, patērētāju aizsardzību. Konkrēti neviens no Tiesā norādītajiem argumentiem neļauj uzskatīt, ka *AR/CIR* 92 2. pantā paredzēto nosacījumu saistībā ar noguldījumu atlīdzību piemērošana būtu nepieciešama minētā mērķa sasniegšanai.

43 Līdz ar to uz patērētāju aizsardzību nevar atsaukties, lai attaisnotu aplūkoto šķērsli pakalpojumu sniegšanas brīvībai.

44 Runājot par EEZ līguma 36. pantu, ir jānorāda, ka šī tiesību norma ir analoģiska tai, kas ir noteikta ar LESD 56. pantu, tāpēc šī sprieduma 27.–43. punktā aprakstītie apsvērumi saistībā ar šo pēdējo minēto pantu attiecas arī uz EEZ līguma 36. pantu.

45 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 56. pants un EEZ līguma 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tādi valsts tiesību akti kā tie, uz kuriem attiecas pamatlieta un kuros ir paredzēta valsts atbrīvojuma no nodokļa sistēma, ņemot vērā, ka ar to, lai arī tā ir bez izšķirības piemērojama attiecībā uz ienākumiem no Beļģijā vai citā EEZ dalībvalstī reģistrētu bankas pakalpojumu sniedzēju pieņemtiem krājnoguldījumiem, citās dalībvalstīs reģistrētu bankas pakalpojumu sniedzēju piekļuvei Beļģijas banku tirgum ir pakārtota nosacījumu izpildei; to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas pienākums.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (piektā palāta) nospriež:

LESD 56. pants un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 36. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem pretrunā ir tādi valsts tiesību akti kā tie, uz kuriem attiecas pamatlieta un kuros ir paredzēta valsts atbrīvojuma no nodokļa sistēma, ņemot vērā, ka ar to, lai arī tā ir bez izšķirības piemērojama attiecībā uz ienākumiem no Beļģijā vai citā Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī reģistrētu bankas pakalpojumu sniedzēju pieņemtiem krājnoguldījumiem, citās dalībvalstīs reģistrētu bankas pakalpojumu sniedzēju piekļuve Beļģijas banku tirgum ir pakārtota nosacījumu izpildei; to pārbaudīt ir iesniedzējtiesas pienākums.

[Paraksti]